

Motion till riksdagen 2009/10:So272

av Marie Nordén och Berit Andnor (s)

Utsatta barn

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av en översyn för att tillförsäkra alla barn goda levnadsvillkor och en trygg uppväxtmiljö.

Motivering

Alla barn ska tillförsäkras goda levnadsvillkor och en trygg uppväxtmiljö. Brist på resurser får aldrig vara en anledning för kommuner att avstå från insatser till barn och unga. Att öppenvård och tidiga insatser i familjer ger resultat har vi sett i många kommuner. Förebyggande arbete i familjer som leder till färre placeringar av barn och unga är på sikt kostnadseffektivt. Att finna verktyg för att motivera och stötta familjer som signalerar problem är bevisat en framgång i det förebyggande arbetet som borde finnas inom socialförvaltningarnas barn- och ungdomsverksamheter.

Tyvärr är det vanligt att bristen på resurser inom kommunens verksamheter leder till akuta placeringar i stället för att man satsar på det långsiktiga arbetet. Det blir ett ekorrhjul som snurrar på utan att man tycker sig ha råd att arbeta förebyggande trots att man vet att det inte går att spara sig ur problemet.

Samhället behöver se tidiga insatser för våra barn och unga som en investering för framtiden. Det förebyggande arbetet utgör en samhällsekonomisk besparing på lång sikt med mindre strul i skolan, mindre klotter och skadegörelse, i längden färre fängelsekunder och framför allt barn och unga som känner sig behövda och älskade.

Vi anser att det behövs en översyn för att främja det förebyggande arbetet och på ett bättre sätt fördela kostnaderna kommunerna emellan.

Sekretessen får inte utgöra ett hinder för samarbete. Det ska vara ett skydd, och inte något som man kan gömma sig bakom. Vid en flytt från en kommun

Fel! Okänt namn på

till en annan ska de uppgifter som finns om barn och familjer följa med, på samma sätt som det idag sker inom sjukvården.

När ett ärende är öppnat kan utredningen följa barnet/familjen till den kommun man flyttar till så att kontakt kan tas mellan kommunerna. Socialtjänsten har idag ingen möjlighet att efterforska om familjen flyttar. Det har blivit ett mönster att familjer som är utsatta flyttar runt så fort de sociala myndigheterna kommit för nära, för att undkomma ett omhändertagande till exempel. Idag hänger det många gånger på om de anhöriga eller skolan är samarbetsvilliga och kontaktar de sociala myndigheterna för att tala om vart de flyttat.

Vi anser att det behövs en översyn i syfte att möjliggöra en sekretess som följer med oavsett vart man flyttar, liknande sjukvårdens.

Socialtjänsten borde få utökade befogenheter att samarbeta med andra myndigheter såsom polisen och skolan. Ett samarbete som ska vara en skyldighet. Barnen ska sättas i centrum.

Idag finns det till exempel en anmälningsskyldighet hos myndigheter, vilket innebär att de har en skyldighet att anmäla om de misstänker att barn far illa eller om det finns misstankar om brott som kan ge fängelse i mer än två år. Trots det så hjälper det inte alltid barnet eftersom det finns inbyggda bromsar i systemet. Som det ser ut idag kan ansvaret för dessa utsatta barn flyttas fram och tillbaka mellan olika kommuner och myndigheter. Bland annat hänger detta samman med ekonomi, sekretess, brist på samarbete och oförmåga att ta ansvar.

Vi anser att det behövs en översyn av systemet i syfte att skapa ett tydligt krav på samarbete mellan myndigheter – polis, de sociala myndigheterna, Arbetsförmedlingen och skolan/förskolan. Det är nyckeln till ett framgångsrikt arbete på det lokala planet. Det är även av vikt att stärka uppföljnings- och kvalitetsarbetet av behandlingshem som tar hand om tvångsomhändertagna barn och unga, såsom familjehem, ungdomshem, vård för hem eller boende. Som det ser ut idag lägger kommunerna ut enorma summor på dessa verksamheter utan någon större insyn, uppföljning och kontroll. Detta är inte acceptabelt då barn riskerar att fara illa. Det är bara att se bakåt en smula i tiden för att se detta. Vi måste våga se och agera!

Vi anser att det behövs en översyn i syfte att stärka uppföljnings- och kvalitetsarbetet kring familjehem, hem för vård eller boende, ungdomshem med flera. Vi måste ställa krav på att det finns den kompetens och den trygghet som dessa barn så väl behöver. Vi behöver även stärka förutsättningarna för kommunerna att samarbeta kring liknande boendeformer och behandlingshem.

Stockholm den 30 september 2009

Marie Nordén (s)

Berit Andnor (s)